

XI. ПРОМИШЛЕНОСТ

Данните за предприятията от социалистическия сектор по всички показатели се основават на редовната статистическа отчетност.

Данните за частния сектор са изчислени в Централно статистическо управление по материали от Министерството на финансите.

Към държавните и кооперативните промишлени предприятия са отнесени всички промишлени предприятия — юридически личности, обособени на самостоятелен баланс.

При определяне отрасловата принадлежност на предприятията са спазени следните правила:

а) предприятието с всички негови основни и спомагателни цехове е отнесено изцяло към един или друг отрасъл, подотрасъл или икономическа група „А“ и „Б“ с оглед на неговата основна продукция;

б) предприятие, което произвежда разнородна по своето предназначение продукция, е отнесено в този отрасъл или подотрасъл, към който спада неговата преобладаваща по стойност в съпоставими цени продукция.

За 1977 г. основните фондове на предприятията, учрежденията и организациите са по възстановителна стойност — установена при генералната инвентаризация и преценка на основните фондове към 31. 12. 1974 година.

Коефициентът на сменност на работниците е изчислен, като броят на работниците, работили последния ден от годината, е разделен на броя на работниците, работили в най-многочислената смяна същия ден.

През 1970 г. в състава на промишлено-производствените основни фондове по видове се внасят известни изменения, произтичащи от новата инструкция на Министерството на финансите за счетоводното отчитане на основните фондове. Така всички видове пещи, флотационни вани за обработка на метали, технологически и ферментационни съдове и др., включвани досега към съоръженията, от 1970 г. се отнасят към производствените машини и оборудване.

В данните за основните фондове не са включени земите.

Броят на електроцентралите и тяхната мощност са приведени по състояние към края на годината и се отнасят за всички електроцентрали, производството на електроенергия в които е отделено в обособена техническа единица. В броя и мощността на термичните електроцентрали са включени и заводските електроцентрали.

Данните за произведената електроенергия се отнасят за бруто-продукцията, т. е. включени са и количествата електроенергия, изразходвани за собствени нужди на електроцентралите и загубите по мрежата.

Към енергетичните и двигателните машини и оборудване в промишлеността се отнасят и тракторите, причислявани досега към транспортните средства. Про-

мените, направени в таблиците за енергетичното оборудване, се дължат на уточняване на методологията.

Коефициентът на обновяване на промишлено-производствените основни фондове (табл. 25) е определен като отношение на стойността на въведените в действие нови промишлено-производствени основни фондове и стойността на наличните промишлено-производствени основни фондове в края на съответната година.

Коефициентът на излезлите от експлоатация промишлено-производствени основни фондове (табл. 27) е изчислен, като пълната първоначална стойност на излезлите от експлоатация фондове е отнесена към пълната първоначална стойност на основните фондове в началото на годината.

Коефициентът на сменност на производственото оборудване се изчислява като средна претеглена величина от първоначалната стойност на машините и сменния им режим на работа по следната формула:

$$\text{Коефициент на сменност} = \frac{M_1 + 2M_2 + 3M_3}{M_1 + M_2 + M_3 + M_H}$$

където: M_1 , M_2 , M_3 — първоначалната стойност на машините, които работят на една, две и три смени;

M_H — първоначалната стойност на машините, които не работят.

Първичните двигатели, посочени в табл. 33, 34, 35, включват всички първични двигатели, с които разполагат промишлените предприятия — парни турбини, парни машини, локомотиви, мотори с вътрешно горене, водни турбини, двигатели с пряко действие (на парни, дизелови и др. чукове, помпи, сонетки и т. н.).

Различията в данните за 1983, 1984 и 1985 г. за комплексно-механизираните участъци, цехове и производства (табл. 38) и механизирани и автоматизирани поточни линии (табл. 39) в сравнение с публикуваните в Статистически годишник — 1986 г., се дължат на уточняване съдържанието на показателите.

Общата промишлена продукция, въз основа на която са изчислени съответните относителни величини (индекси и други), е определена по заводски метод, т. е. в промишлената продукция не се включва вътрешният оборот между цеховете на предприятието.

В общата промишлена продукция е включена стойността на цялата произведена продукция (готови изделия, полуфабрикати и работи от промишлен характер). По изключение от заводския метод, стойността на електроенергията, въглицата, резервните части, цимента, целулозата, дървесината, продукцията на кланиците, растителните масла и др. мазнини, спирта и винените материали, захарта, брашното и рибата, употребени за промишлено-производствени нужди в същото предприятие, е включена в общата продукция наред със стойността на готовите изделия, за чието производство те са употребени.